

Vojens d. 12' April 1940.

Kære Mor og Far!

Allerførst Tak for Mors Brev. Det var dejligt at høre, at I har det godt. Jeg kan forstaa, at I længes efter at høre, hvordan vi oplever Begivenhederne hernede. Vi har ikke rigtigt kunnet tage os sammen, Pusser er saa træt og sover meget. Det er de mange Sindsbevægelser, der udmatter hende. Men ellers har hun det godt.

Men nu maa jeg hellere begynde med Begyndelsen, saaledes som vi oplevede den 9' April 1940 og Dagene derefter.

Det begyndte som vel det meste af Landet oplevede det, at vi vaagnede Tirsdag Morgen Kl. 5.30 ved, at nogle Flyvemaskiner bragede hen over Skorstenen. Vi for op, jeg hen til Vinduet, men alt var stille. Pusser mente, at det kunde være en stor Lastbil, men den Tanke slog vi væk som umulig. Ved 7-Tiden kom der atter Flyvemaskiner, og denne Gang fik jeg dem at se og kunde fastslaa, at det i alt Fald ikke var danske. Vi fik begge en underlig Forudanelse, at her var noget ved at ske, noget meget ubehageligt. Naa, men vi gjorde Morgengymnastik til Radioen og kunde saa gennem Radioen høre voldsom Flyvemaskinelarm over København. Vi ringede til Haderslev ved 8'Tiden for at bestille Ridetime til Pusser, da Gaardejeren som lejer Heste ud helt grædefærdig sagde, at hele Hovedvej 10 var fyldt med tysk Militær, som kørte Nord paa. Jeg klædte mig paa og gik ud paa Gaden, hvor Folk stod i Klynger og talte. Jeg gik ind til en Dame, hvor jeg plejer at købe Cigaretter. Hun fortalte, at den danske Regering havde bedt Tyskerne komme herop og beskytte os mod Englænderne. Da jeg straks udtalte min Tvivl, for hun op og rasede mod "den Jødesmaus til Churchill". Saa var jeg jo klar over hendes Nationalitet. Hele Dagen væltede Flyverne nordpaa, op til jer i Aalborg. Kl. 15 kom der et Pansertog, som havde en varm Aksel og derfor maatte holde til Afkøling paa Vojens Station. Jeg gik derover og stod lige op ad Officerer og Soldater. Da de kom glidende ind paa Stationen pegede Maskingeværerne hen ad Perronen. Det som gjorde mig mest ondt, og det som stadig gør saa smerteligt ondt for os Sønderjyder, er at se vore egne tyske staa og gnide sig op ad Officerene. De raaber "Heil Hittler", og "Auf Wiedersehen!" De smaa Skoledrenge -ge stod med opstrakt Arm, demonstrativt, triumferende midt i de tavse Danske. Hele Eftermiddagen kørte der Troppetog, der blev sagt 26 Tog hver med 60 Vogne. Man havde Indtrykket af, at de havde tømt hele Sigfred-Linien. Vi kørte ikke til Haderslev den Dag, da vores unge Pige havde fri, og jeg ikke vilde have Lone med derind. Om Aftenen havde vi travlt med Mørkelægning, men gik tidligt i Seng. Om Morgenen om Onsdagen blev vi vækket af Kommandoraab. Jeg fumlede alle Tegnestifterne af, fik Sovekammervinduet op og stak Hovedet ud. Der stod de, ikke 20 m fra os med Feltkøkkener, Træn og det hele. Trætte og ynkelige saa de ud, ømme Fødder, Heste, der haltede o.s.v. Jeg gik over for at kigge og for at fotografere. Efter at "æ'Barber", som er Tysker og som har været med i sidste Krig havde ment, at der ikke kunde tænkes at være militære Hemmeligheder, fotograferede jeg Styrken. De omstaaende Danske hviskede forskræmte, at det havde de ogsaa ~~MMMM~~ tænkt paa, men de vilde ikke risikere det. En Tysker sagde til mig: "Ihr haben viel Schmee bekommen". Jeg havde Lyst til at svare, at det var ikke noget

imod, hvad de havde i Norge. En Gruppe andre Tyskere spurgte jeg om, hvor de nu skulde marchere hen. De svarede, at de skulde til Viborg og spurgte, hvor langt der var. Jeg svarede 150 km. Baa svarede Tyskeren, at saa var det ikke den By, for der var 2 Byer, der hed Viborg. Jeg sagde saa, at den anden By Viborg laa i Finland og at den laa 2.000 km herfra. Det vakte Jubel iblandt Danskerne.. Tyskerne satte sig snart i Bevægelse mod Haderslev og vi kørte til Byen ogsaa. Vejen var næsten spærret af Militær, som sang: "Wir fahren nach Engeland". Inde i Byen var der fyldt med Mennesker. Alle vi danske var som een stor Familie, alle talte med hinanden. Tropperne kom syngende gennem Byen og blev tiljublet af vore egne Tyskere, som hilste Befrierne velkommen med Blomster, Cigaretter og Chokolade. Kender I ikke disse fede, barmsvære tyske Kvinder. De var ved at kaste sig over Heltene, som iøvrigt var ret uberørte. Vore egne Nazister var kommet i Uniformen med Hagekorset paa Armen og de lange Ridestøvler. De marcherede sammen med Tropperne og følte sig antagelig, som om de havde erobret Danmark. Jeg havde jo mit Mas med at styre Pusser, kan I tænke. Den meget kendte Vogelgesang, som bor paa Hovedgaden, havde hejst Hagekorsflaget. Da de tyske Officerer kom forbi, gik de ind, og bad ham tage det ned og ikke hænge det op igen. Vore egne Helte, Nazisterne havde faaet fat i et Orkester og nogle Geværer og marcherede nu faretruende gennem Gaderne. De blev standsede af tyske Officerer, som tog Geværerne fra dem og bad dem gaa hjem. Jeg vilde gerne have set Heltens Øjne. Pusser og jeg var nede og se, hvor vore tapre Soldater havde forsvaret sig. Hele Gavlen til det gamle Hertug Hans Hospital, som nu er Alderdomshjem, var gennemhullet. Her havde Kornet Westerby ligget alene med sit Maskingevær. Da han om Morgenen laa der og ventede paa vores Beskyttere, kom som Fortrop 3 tyske Soldater ned og raabte: "Nischt Schiessen". Men han afgav en Salve, hvorefter en Panservogn rykkede frem og gennemhullede ham. Han vilde ikke overgive sig. Bag nogle gamle Mergelvogne som Barrikade laa danske Soldater med Antitank-Skyts. De traf en Tank, som blev gjort ukampdygtig. Jeg saa den selv i Gaar, da jeg kom fra Sønderborg. Da blev den slået Syd paa af Falck. Den gamle Haderslev Dampmølle, hvor der sidder Kanonkugler fra 1864, blev atter ramt af Projektiler. En Cigarforretning, der ogsaa handler med Legetøj, blev aldeles gennemhullet i Ruden. Pusser og jeg stod og saa paa den, og pudsigt nok var et Projektil gennem Ruden paa sin videre Vej gaaet gennem et Panserskib af Træ. Vi var oppe paa Kasernen og snakke med Soldaterne, de danske altsaa. De var grædefærdige og sagde: "Det er en værre Pattebørnsskole, denne Kaserne". De fortalte, at om Morgenen d. 9' havde en Mand i Hovedgaden ved Skyderiet aabnet Vinduet og vistnok truet af Tyskerne. Hvorefter en heltmodig Tankfører skød ham i Panden. Samme Tankfører havde saa det Uheld, at Larvefødderne paa hans Tank sprang af ud for Kasernen. Han sprang ud, men blev truffet af et dansk Skud fra Kasernen. Kasernen var ogsaa ramt af svære Skud. Vagten paa Taarnet blev ramt af et Skud, gik ned gennem Lugen og raabte: "Jeg er færdig" og styrtede saa død om. Tyskerne havde troet, at de blev beskydt af ham, hvad imidlertid ikke var Tilfældet. Det var en Soldat, der stod bag en Søjle. Jeg skriver disse Ting ned, da jeg ved, det ikke kommer i Aviserne. Der blev kæmpet ogsaa ved Søgaard, hvor der faldt mange Tyskere, ved Bredvad, hvor der endnu i Dag ligger 2 sønderskudte Tanks i Grøften. Ved Siden af min Betonvej ved Vester Lindet staar en stor Bombemaskine, der nødlandede forleden og ved Landingen kørte over et Dige og brækkede Halen. I Gaar kom Ligene af 6 danske Soldater fra Søgaard og gennem Sønderjylland.

Hele Vejen var ders strøet Gran paa Vejen ud for Huse og Gaarde, og Hovedvejen var een lang Flag-Alle. Alle stod stille med blottede Hoveder. Det maa siges, at ogsaa de tyske Soldater gjorde Honnør. Ved Aabenraa er der ogsaa blevet skudt. Jeg saa en rød Villa helt oversprøjtet med Projektiler. Det var lige Syd for Byen, hvor Tøndervejen munder ud i Hovedvej 10. Her blev en lille Skoledreng dræbt. Han var 15 Aar og var nysgerrig. Men det kommer jo heller ikke i Avisen. Det maa heller ikke staa i Dødsannoncen. Paa Vej til Sønderborg kom jeg i Gaar gennem Bovrup, Fritz Clausens By. Det varede 30 Sekunder at køre gennem den, men i denne korte Tid saa jeg en ung Mand gaa fra Fritz Clausens Bolig skraat over Gaden til en Skomager, og i Haanden havde han - en sort Ridestøvle. Jeg tilstaar, at jeg gri-i-inede, men kun indvendig. Vi maa være strengt neutrale.

Naa, men nu er Klokken mange, jeg maa i Kassen, men nu har jeg ogsaa fortalt lidt om, hvad der er hændt henede.

Hils nu Knud og Trine mange Gange og skriv snart igen.

Mange kærlige Hilsener.

John Steen

*Det er i Torne,
jeg skriver under.*

Minde

J' loves vel Radio !!